

صفحه ۱۰ کتاب درسی

برایم بگو

برای رشد به چه چیزهایی نیاز دارد؟ نور، گرما، آب و هوا

صفحه ۱۱ کتاب درسی

ایستگاه فکر

جانوران را در نظر بگیرید:

نیاز برای برطرف کردن هر یک از نیازهای آن‌ها چه راه‌هایی قرار داده است؟

نیازها جانور	مسکن	غذا	حرکت	پوشش
طوطی	جنگل	دانه	پرواز کردن	پر
اسب	دشت و صحرا	علف	راه رفتن	مو
خرس قطبی	قطب شمال	خوک دریایی و ماهی	راه رفتن	مو
ماهی	دریا	گیاهان و موجودات کوچک آبی	شنا کردن	پولک

در کتاب علوم سال گذشته خواندیم که بدن انسان برای رشد به چهار گروه مواد غذایی نیاز دارد. غذا خوردن خود را با یک نوزاد مقایسه کنید.

خداوند نیازهای نوزاد را به این چهار گروه مواد غذایی چگونه برطرف می‌کند؟ همه‌ی این چهار گروه مواد غذایی را در شیر مادر قرار داده است تا نوزاد از آن استفاده کند و رشد کافی داشته باشد.

* هر یک از این پدیده‌ها، کدام نیازهای ما را برطرف می‌کنند؟

غذا و خوراک

خواب، استراحت و آرامش

* دندان‌های ما، شکل‌های گوناگونی دارند.

هر یک از آنها کدام نیاز ما را برطرف می‌کند؟ خوردن انواع غذاها و سلامتی جسم

اگر همه‌ی دندان‌های ما به یک شکل بودند، چه اتفاقی می‌افتاد؟ ما نمی‌توانستیم از انواع غذاها استفاده کنیم و سلامتی ما به خطر می‌افتاد.

أَنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ وَأَنَّ اللَّهَ قَدْ أَحَاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا

خداوند بر هر چیز تواناست و علم او به همه چیز احاطه دارد.

سوره‌ی طلاق، آیه‌ی ۱۲

میان این آیه و موضوع درس چه ارتباطی هست؟ خداوند مهربان همیشه و همه جا به فکر ما می‌باشد. او به حال تمام موجودات آگاه است و نیازهای آن‌ها را برطرف می‌کند.

قصه‌ی داستان «کودکی بر آب» را از زبان یکی از این شخصیت‌ها تعریف کنید. فرعون پادشاه مصر خواب دید که چشمش با به دنیا آمدن کودکی به خطر می‌افتد. دستور داد تا از آن پس هر کودکی را که به دنیا می‌آید، کشت. در این هنگام برادر من موسی نیز به دنیا آمده بود و مادرم او را برای نجات جاننش داخل صندوقی گذاشتم و به آب سپردم. من نیز اشک‌هایم را پاک کردم و در طول ساحل صندوق را دنبال کردم. آب صندوق را به ساحل نیل بردم. فرعون و همسرش آسیه در ساحل قدم می‌زدند که چشمشان به صندوق کودک افتاد. آن‌ها برای آب گرفتند. آسیه همسر فرعون از پادشاه خواست که او را نکشد و کودک را به فرزندی قبول کنند. پس به خواست خدا، مادرم دایه‌ی کودک شد و به این ترتیب کودک که همان برادر من بود، نجات یافت.

بگرد و پیدا کن

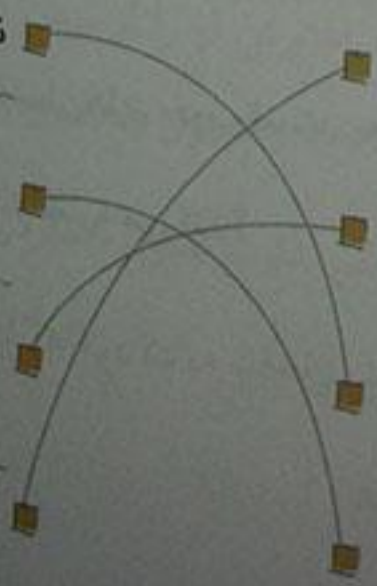
توجه به درس و متن زیر، مشخص کنید هر کدام از مطالب قسمت (الف) با کدام مطلب قسمت (ب) ارتباط دارد. حضرت موسی علیه السلام یکی از پیامبران بزرگ است. خدا او را برای مبارزه با فرعون و هدایت قوم بنی اسرائیل فرستاد. وقتی موسی به پیامبری رسید، آسیه به او ایمان آورد. فرعون از شنیدن این خبر خشمگین شد و آسیه را کشت. فرعون تا از ایمانش دست بردارد؛ اما آسیه در ایمان خود استوار باقی ماند. این بانوی مؤمن، یکی از بهترین زنان عالم است او تا آخرین نفس در برابر ظلم و ستم فرعون ایستادگی کرد و با شجاعت از دنیا رفت. آسیه به مردان و زنان با ایمان آموخت که از مبارزه با ستمکاران نهراسند. خدا در قرآن این بانوی نیکوکار را الگوی مؤمنان معرفی می‌کند.

ب

- نگرانی از به خطر افتادن حکومت
- مبارزه با ستم حتی در کاخ فرعون و در مقابل همسر
- امید مادر به لطف خدا
- خواست و اراده‌ی خدا

الف

- شیر نخوردن کودک از زنان شهر
- به آب انداختن کودک
- دستور فرعون برای از بین بردن نوزادان پسر
- ایستادگی آسیه در برابر فرعون

کدام تصویر به کدام آیه مربوط است؟ آن‌ها را به ترتیب داستان کودکی حضرت موسی علیه السلام مشخص کنید.

تترس و اندوهگین نباش؛

ما کودک را به تو باز

می‌گردانیم.

(سوره‌ی قصص، آیه‌ی ۷)

۱

برادرت را دنبال کن و چشم

از او بربندار!

(سوره‌ی قصص، آیه‌ی ۱۱)

۲

این کودک می‌توان نور

چشم من و تو باشد. او را

نکش.

(سوره‌ی قصص، آیه‌ی ۹)

۳

خدای مهربان، همیشه و همه جا پشتیبان انسان‌های خوب است. به نظر شما در داستان «کودکی بر آب» کدام بخش‌ها به پشتیبانی خدا از انسان‌های خوب اشاره می‌کند؟

آن‌جا که مادر کودک را به آب سپرد و آنجا که کودک به ساحل رسید و فرعون و آسیه او را به فرزندپذیری قبول کردند.

تصویرها بخش‌هایی از زندگی حضرت موسی علیه السلام را نشان می‌دهد. داستان آنها را تعریف کنید.

به فرمان خدا حضرت موسی (ع) عصایش را در مقابل جادوگران به زمین انداخت و عصا تبدیل به ماری بزرگ شد.

پس دشمنان به دنبال حضرت موسی (ع) و یارانش شدند. حضرت موسی (ع) به فرمان خدا عصایش را بلند کرد و راهی برای آنها باز شد تا بتوانند از آب بروکنند و از دست کافران نجات یابند.

وقتی حضرت موسی (ع) کودک بود، مادرش او را از ترس دشمنان به آب رود سپرد و به خواست حلواند، مأموران فرعون او را از آب گرفتند و فرعون و همسرش او را به فرزندی قبول کردند.

تصویر شماره ۲ هیچ ارتباطی ندارد.

آنچه می‌گوییم ما، آن می‌کنند

ما به سیل و موج فرمان می‌دهیم

پروین اعتصامی

رودها از خود نه طغیان می‌کنند

ما به دریا حکم طوفان می‌دهیم

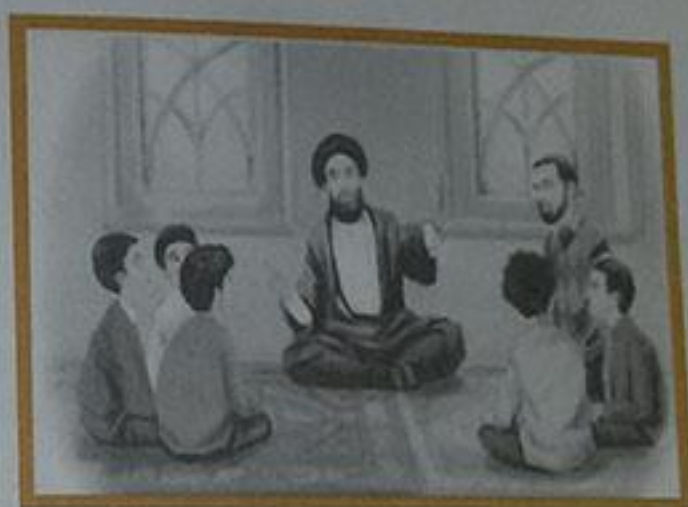

این تصویرها به چه فعالیت‌هایی در مسجد اشاره می‌کند؟

خواندن نماز جماعت

خواندن قرآن و برگزاری کلاس‌های قرآنی

برگزاری کلاس‌های آموزشی، فرهنگی و

سخنرانی

غبارروبی و پاکیزه کردن مسجد

شما چه فعالیت‌های دیگری در مسجد انجام می‌دهید؟ برگزاری جشن‌ها و اعیاد اسلامی، برگزاری مراسم سوگواری، جمع کردن کمک مالی برای رفع نیازهای نیازمندان، یادگیری آمادگی دفاعی و...

برخیز به تفاوت‌های نماز فرادی و نماز جماعت، جدول زیر را کامل کنید.

نماز فرادی

نماز جماعت

- نیت می‌کنیم نماز ظهر را برای خشنودی خدا	- نیت می‌کنم نماز ظهر را برای خشنودی خدا
- به جماعت می‌خوانیم.	- می‌خوانم.
- بعد از تکبیر امام جماعت تکبیر می‌گوییم.	- تکبیر می‌گویم.
- در رکعت اول امام جماعت سوره‌ی حمد و توحید را می‌خواند ولی ما فقط گوش می‌دهیم و نمی‌خوانیم.	- در رکعت اول سوره‌ی حمد و توحید را می‌خوانم.
- بعد از امام جماعت به رکوع می‌رویم و سپس دو بار سجده می‌کنیم.	- پس به رکوع می‌روم، بعد می‌ایستم و سپس دوبار به سجده می‌روم.
- بعد می‌ایستیم و رکعت دوم را مانند رکعت اول می‌خوانیم.	- بعد می‌ایستم و رکعت دوم را مانند رکعت اول می‌خوانم.
- بعد دست‌هایمان را برای قنوت به سوی آسمان بلند می‌کنیم.	- بعد دست‌های خود را برای قنوت به سوی آسمان بلند می‌کنم.
- در پایان رکعت دوم، تشهد می‌خوانیم.	- بعد از رکوع و دو سجده، تشهد می‌خوانم.
- در رکعت سوم و چهارم ذکر تسبیحات اربعه را می‌خوانیم.	- در رکعت سوم و چهارم ذکر تسبیحات اربعه را می‌خوانم.
- و در پایان پس از دو سجده‌ی رکعت چهارم، تشهد و سلام نماز را می‌خوانیم.	- و در پایان پس از دو سجده‌ی رکعت چهارم، تشهد و سلام نماز را می‌خوانم.

صفحه ۲۴ کتاب درسی

تدبیر کنیم

خُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ

زیبا و پاکیزه به مسجد بروید.

سوره‌ی اعراف، آیه‌ی ۳۱

این آیه به برخی کارهای پسندیده برای حضور در مسجد سفارش می‌کند.

فکر می‌کنید با انجام دادن چه کارهایی می‌توانیم به این آیه عمل کنیم؟

۱- نظافت و پاکیزگی را رعایت کنیم. ۲- لباس‌های مرتب و پاکیزه بپوشیم. ۳- خوشبو باشیم.

صفحه ۲۴ کتاب درسی

گفت‌وگو کنید

این تصویرها به چه کارهای پسندیده‌ای در مسجد اشاره می‌کنند؟ درباره‌ی آن‌ها با یکدیگر گفت‌وگو کنید.

مشخص و مرتب کردن صف نماز جماعت

گذاشتن کفش‌ها به صورت مرتب در جا کفشی هنگام ورود به مسجد

شما هنگام حضور در مسجد چه کارهای پسندیده‌ی دیگری انجام می‌دهید؟

۱- هنگام سخنرانی امام جماعت صحبت نمی‌کنیم. ۲- به بزرگ‌ترها احترام می‌گذاریم و اگر نیاز به کمک داشتند به آنها کمک می‌کنیم. ۳- حق دیگران را در صف نماز رعایت می‌کنیم.

بررسی کنید

با دوستان خود در گروه مشورت کنید.

در این تصویرها، چه اشتباه‌هایی می‌بینید؟

در مسجد نباید با تلفن همراه صحبت کنیم.

در نماز جماعت نباید زودتر از امام جماعت به سجده برویم.

در صف نماز جماعت نباید بین افراد در یک صف فاصله‌ای باشد.

کامل کنید

باصح سؤال‌ها را از میان کلمه‌هایی که در تصویر می‌بینید پیدا کنید و بنویسید.

۱- خواندن نماز به صورت جماعت سفارش مهم پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله است.

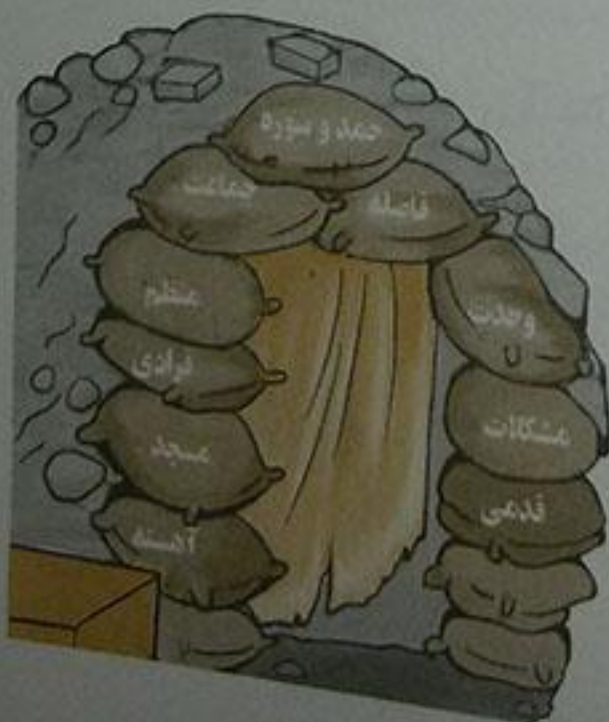
۲- بهترین مکان برای خواندن نماز، مسجد است.

۳- نمازگزاران در صف‌های نماز جماعت باید بدون فاصله و منظم بایستند.

۴- جمع شدن در مسجد، موجب وحدت مسلمانان می‌شود.

۵- یکی از فایده‌های حضور در مسجد، چاره جویی برای مشکلات مسلمانان است.

۶- پادشاه نماز جماعت از نماز فرادی خیلی بیشتر است.

۷- رسول اکرم صلی الله علیه و آله می فرماید: «هرکس وضو بگیرد و به سوی نماز جماعت حرکت کند. برای هر قدمی که برمی دارد، خدا پاداشی به او می دهد».

۸- در نماز جماعت باید تمام کارها را بدون فاصله بعد از امام جماعت انجام بدهیم.

۹- ما نباید در رکعت اول و دوم نماز جماعت حمد و سوره را بخوانیم.

۱۰- در نماز جماعت، خوب است ذکرهایی را که همراه با امام جماعت خوانده می شود، آهسته بخوانیم.

صفحه ۲۷ کتاب درسی

با خانواده

۱- مهم ترین مساجد مسلمانان کدام اند؟

مسجد جمکران در قم

مسجد الحرام در مکه

مسجد النبی در مدینه

مسجد قبا در نزدیکی مدینه

برای کدام يك از این حوادث، خواندن نماز آیات واجب می شود؟

سپل

خورشید گرفتگی

زلزله

ماه گرفتگی

تأییدی از این دانش آموزان، تعریف صحیح نماز آیات را بیان می کند. آن را مشخص کن.

نمازی است که در آن پنج نماز دو رکعتی می خوانیم.

نمازی است دو رکعتی که در هر رکعت آن، پنج بار رکوع و سجده را انجام می دهیم.

نمازی است دورکعتی که در هر رکعت آن، یک حمد می خوانیم و سوره را به پنج قسمت تقسیم می کنیم و بعد از هر قسمت به رکوع می رویم.

نمازی است دورکعتی که در هر رکعت آن، پنج حمد و یک توحید می خوانیم و بعد از هر توحید به رکوع می رویم.

کامل کنید

صفحه ۳۳ کتاب درسی

این شکل، نشان می دهد یک رکعت از نماز آیات چگونه خوانده می شود. با توجه به آیات سوره ی توحید آن را کامل کنید. سپس درباره ی تصویر با دوستانتان گفت و گو کنید.

بسم الله الرحمن الرحيم

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ. اللَّهُ الصَّمَدُ. لَمْ يَلِدْ وَ لَمْ يُولَدْ. وَ لَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ.

پرسش را بخوانید و به پرسش پایان آن پاسخ دهید.

پیغمبر اسلام صلی الله علیه و آله پسری به نام ابراهیم داشت. ابراهیم در کودکی از دنیا رفت. پیامبر از مرگ پسرش بسیار غمگین شد اما صبر خود را از دست نداد. اتفاقاً همان روز خورشید گرفت. بعضی از مردم تصور کردند که خورشید در مرگ فرزند پیامبر عزادار شده است!

پیغمبر اسلام صلی الله علیه و آله که همیشه می‌کوشید مردم را از گمراهی نجات دهد، فرمود: «خورشید گرفتگی بوی شادی ما ربطی ندارد، بلکه نشانه‌ای از نشانه‌های قدرت خدا و نظم جهان است.» سپس، به مسلمانان یاد داد که چگونه نماز آیات بخوانند و بزرگی و توانایی خدا را به یاد آورند. پیامبر به آن‌ها آموخت که نماز آیات مانند نماز صبح دو رکعت است؛ اما با آن تفاوت‌هایی دارد.

نماز صبح و نماز آیات چه تفاوت‌هایی هست؟

در نماز صبح بعد از حمد، سوره‌ی توحید را می‌خوانیم و سپس به رکوع و سجده می‌رویم. اما در نماز آیات در هر رکعت، یک حمد می‌خوانیم و سوره‌ی توحید را به پنج بخش تقسیم می‌کنیم و بعد از خواندن هر بخش به رکوع می‌رویم. ۲- نماز صبح در هر رکعت یک رکوع دارد، اما نماز آیات در هر رکعت پنج رکوع و در هر رکوع یک رکوع دارد.

نماز آیات را به شکل دیگری هم می‌توانیم بخوانیم؟ چگونه؟

هم می‌توانیم در هر رکعت بعد از حمد، سوره را یک بار کامل بخوانیم و بعد به رکوع برویم، از رکوع بلند شده سوره کامل بخوانیم و دوباره به رکوع برویم و در هر رکعت پنج بار این کار را تکرار کنیم.

سخنی که سه بار تکرار شد!

درس ۵

صفحه ۳۷ کتاب درسی

برایم بگو

با انجام دادن چه کارهایی می توانیم به سخن پیامبر - صلی الله علیه و آله - عمل کنیم؟ با سر و صدای خود باعث آزار همسایه ها نشویم، با همسایه های خود مهربان باشیم و در کارها با آنها همکاری کنیم، هنگام بیماری به عبادتشان برویم.

صفحه ۳۸ کتاب درسی

گفت و گو کنید

پاس بده ...

شوت کن ...

گل ... گل ...

در یکی از خانه ها باز شد. پیرزن همسایه بود. همان که مادرم می گفت مدت ها است مریض است؛ رنگش پریده بود؛ کمی نگاهمان کرد؛ می خواست چیزی بگوید اما نگفت.

به بچه ها نگاه کردم. بازی متوقف شده بود. همه به فکر فرو رفته بودند.

به نظر شما، بچه ها به چه چیزهایی فکر می کردند؟

به این که با سرو صدای خود باعث آزار و اذیت پیرزن مریض شده بودند و باید از او معذرت خواهی می کردند.

ایستگاه فکر

هر کاری می کردم که حواسم به درس باشد، نمی شد.

داشتم کلافه می شدم؛ پیش مادرم رفتم و گفتم: من دیگر تحمل ندارم!

مگر با این همه سر و صدا می شود درس خواند؟ آخر این چه همسایه ای است؟!

مادر گفت: به جای اینکه پشت سرشان چیزی بگویی، برو در خانه ی آنها را بزن و بگو صدای تلویزیون را کم کنند.

خجالت می‌کشم!

مهر گفت: گفتن حرف حق که خجالت ندارد! با احترام و مؤدبانه خواسته‌ات را به آنها بگو!

مهم‌ترقم به در خانه‌ی آنها بروم و با احترام از آنها خواهش کنم که صدای تلویزیون خود را کم کنند تا بتوانم با آرامش بیشتر درس بخوانم.

تدبر کنیم

صفحه ۳۹ کتاب درسی

و بِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا ... وَ الْجَارِ الْجُنُبِ وَ الصَّاحِبِ بِالْجَنبِ

به پدر و مادر ... و همسایگان دور و نزدیک نیکی کنید.

سوره‌ی نساء، آیه‌ی ۳۶

توجه به معنای آیه، در هریک از موارد زیر بهتر است چه کارهایی انجام دهیم؟

همسایه‌ی ما بیمار شد، به عیادت و احوال‌پرسی او برویم و با سروصدا موجب آزار او نشویم.

همسایه چیزی از ما خواست، در صورت داشتن، در اختیار او قرار دهیم.

همسایگی ما پیرمرد یا پیرزنی زندگی می‌کنند، با آنها با احترام برخورد کنیم، با سروصدا موجب آزار و

آزار آنها نشویم و اگر کمکی خواستند به آنها کمک کنیم.

کامل کنید

صفحه ۳۹ کتاب درسی

این قصه را بخوانید و جاهای خالی را پر کنید.

مهر در حیاط را باز کرد و ما دوان دوان به سمت راه‌پله‌ها دویدیم.

زنها بالا می‌رفتیم و از اتفاقات شیرین مهمانی برای هم تعریف می‌کردیم.

مطمئن بودم که رسیدیم در یکی از خانه‌ها باز شد و آقای همسایه سرش را از گوشه‌ی در بیرون آورد. نمی‌دانم

چرا آنقدر عصبانی بود! چشم‌هایش هم خواب‌آلود بود.

به او سلام کردم و به سرعت از کنارش گذشتم. پیش مادر رفتم و گفتم: این آقا چقدر اخم‌وست! بدرم گفت: «بهتر نیست به جای اینکه روی دیگران عیب بگذاری، کمی فکر کنی و ببینی چه چیزی این وقت شب او را عصبانی کرده است؟»

به فکر فرو رفتم؛ فهمیدم من و خواهرم مقصر بوده‌ایم!

اگر شبی، دیر وقت به خانه رسیدیم

- به آرامی از پله‌ها بالا برویم.

- با صدای بلند صحبت نکنیم و مراقبت باشیم سروصدای ما باعث آزار همسایگان نشود.

برایم بگو

صفحه ۴۲ کتاب درسی

امام موسی کاظم علیه السلام چندمین امام است؟ درباره‌ی زندگی او چه می‌دانید؟ امام موسی کاظم (ع) امام مومنی می‌باشند و پدرشان امام جعفر صادق (ع) امام ششم هستند. چون خشم خود را فرو می‌بردند به ایشان لقب کاظم دادند؛ کاظم یعنی فرو برنده‌ی خشم. ایشان در زمان حاکمان عباسی زندگی می‌کردند و با آن حاکمان مبارزه می‌کردند. امام موسی کاظم (ع) در زمان هارون الرشید که در آن زمان حکومت می‌کرد برای رفاه‌ی مردم با سختی‌های زیادی روبه‌رو شدند. هارون الرشید ایشان را ۱۴ سال به زندان انداختند، اما مردم در زندان به راهنمایی مردم می‌پرداختند.

صفحه ۴۳ کتاب درسی

تدبر کنیم

وَ الْكَاطِمِينَ الْغَيْظَ وَالْعَاقِبِينَ عَنِ النَّاسِ

نیکوکاران کسانی هستند که خشم خود را فرو می‌برند و خطاهای دیگران را می‌بخشند.

سوره‌ی آل عمران، آیه‌ی ۱۳۴

صفحه ۴۳ کتاب درسی

به کار بیندیم

دست دارم من هم مانند امام موسی کاظم علیه السلام، خشم خودم را کنترل کنم؛ بنابراین سعی می‌کنم هنگام عصبانیت صبور باشم.

فهی در حال انجام دادن تکلیف هستم و دوستم، دستم را خط می‌زند، عصبانی نمی‌شوم و به آرامی از او توبخ می‌کنم که مراقب باشد.

فهی دوستم به قولی که به من داده است. عمل نمی‌کند، با آرامش از او می‌خواهم دیگر این کار را تکرار نکند. فهی خواهر کوچکم بدون اجازه به وسایل من دست می‌زند، وسایلم را جمع می‌کنم و با او صحبت می‌کنم که بگره وسایلم من دست نزند.

این داستان را بخوانید:

امام موسی کاظم علیه السلام با کارگزارانش در نخلستان خود مشغول کار بود که بحث و دعوی دو کارگر توجه او را جلب کرد.

کارگر اول فریاد می زد: «خودم دیدم خوشه های خرما را پشت دیوار انداختی تا آن ها را برای خودت برداری و بفروشی!» امام که متوجه ماجرا شده بود، همراه با کارگر دوم چند قدم از بقیه دور شد و از او پرسید: «تو این کار را کردی؟» کارگر که خجالت کشیده بود، سرش را پایین انداخت و گفت: «مرا ببخشید! شیطان وسوسه ام کرد؛ دیگر این کار را تکرار نمی کنم.»

امام کمی سکوت کرد و بعد کارگر دیگر را صدا زد؛ سپس با آرامش گفت: «این مرد مانند برادر توست. او اشتباهی کرده است و دیگر آن را تکرار نمی کند. تو هم قول بده این ماجرا را برای کسی تعریف نکنی و آبروی دوست خود را تکه داری!»

آن مرد که از رفتار امام موسی کاظم علیه السلام شرمسار شده بود با چشم هایی پر از اشک به امام نگریست و با خود گفت: ...

اکنون به این پرسش ها پاسخ دهید.

- 👉 چه عنوانی برای داستان پیشنهاد می کنید؟ حفظ آرامش
- 👉 میان این داستان و آیهی درس چه ارتباطی وجود دارد؟ امام کاظم (ع) به آن مرد یاد داد که خشم خود را فرو ببرد و خطاهای دیگران را ببخشد، همان طور که خداوند در قرآن به این موضوع اشاره کرده است.
- 👉 فکر می کنید وقتی آن مرد خطا کار رفتار امام را دید با خود چه گفت؟ گفت: ای کاش خشم خود را کنترل می کردم و با آن مرد این رفتار ناپسند را نداشتم تا نزد امام شرمنده نمی شدم!
- 👉 از رفتار امام با آن دو کارگر چه چیزهایی یاد می گیریم؟

خشم خود را کنترل کنیم. آبروی دیگران را حفظ کنیم. خطای دیگران را ببخشیم.

نماز در کوهستان

درس

برایم بگو

صفحه ۴۸ کتاب درسی

در وضعیتی نماز خواندن واجب است، حتی اگر آب وجود نداشته باشد.

بین و بگو

صفحه ۴۸ کتاب درسی

اول انجام تیمم را به ترتیب، شماره گذاری کنید.

صفحه ۴۹ کتاب درسی

کامل کنید

چه مواردی می توانیم تیمم کنیم؟

استفاده از آب ضرر داشته باشد

رضر

وقت نباشد

توق

آب نباشد

با

تیمم بر کدام یک از این‌ها صحیح است؟

حرف اول پاسخ‌ها را کنار هم قرار دهید تا به یک عبارت برسید.

۱- ترجمه‌ی «الله» به فارسی: خدا

۲- در تیمم، دست‌ها را از جایی که موی سر می‌روید، تا روی ابروها می‌کشیم.

۳- شهری که تیمم بر خاک آن، ثواب بیش‌تری دارد: کربلا

۴- در تیمم با کف دست چپ، تمام پشت دست راست را از مچ تا نوک انگشت مسح می‌کنیم.

۵- سپس با کف دست راست، تمام پشت دست چپ را از مچ تا نوک انگشت‌ها مسح می‌کنیم.

۶- قسمتی از دست که در تیمم آن را روی خاک یا سنگ می‌زنیم کف دست

سپس با استفاده از عبارت به دست آمده، ترجمه‌ی آیه را کامل کنید.

فَلَمْ تَجِدُوا مَاءً فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا طَيِّبًا فَامْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ

اگر آب پیدا نکردید، پس با خاک پاک تیمم کنید؛

(یعنی صورت و دست‌هایتان را مسح کنید.)

برای مناسب را در گلبرگ‌ها بنویسید.

معصومه ، شهید ، امام کاظم ، هشتم ، شاه چراغ ، امام جواد ، مدینه

اینها را در جدول پیدا کنید و دور آن خط بکشید. با حروف باقی مانده، جمله‌ی امام کامل می‌شود:

۱- هشتمین امام مسلمانان را به این نام می‌شناسیم. رضا

۲- دشمن برای اینکه امام رئوف را از مردم دور کند به اجبار او را از این شهر به خراسان آورد. مدینه

۳- دشمن امام رضا علیه السلام که او را به ایران آورد و به شهادت رساند. مأمون

۴- حرم امام رضا علیه السلام در این شهر قرار دارد. مشهد

۵- امام اول که همنام سه تن دیگر از امامان بزرگوار است. علی

۶- کشوری که مرقد امام هشتم در آن قرار دارد. ایران

۷- رفتن به مرقد امامان و ادای احترام به ایشان. زیارت

۸- به مرقد و محل دفن امامان گفته می شود. حرم

۹- مرقد خواهر امام رضا علیه السلام در این شهر قرار دارد. قم

ر	ض	ا	د	ع	ل	ی
ر	ب	ه	م	ش	ه	د
ز	ی	ا	ر	ت	ش	ت
ه	م	ا	ی	ر	ا	ن
م	د	ی	ن	ه	ن	ش
ی	ن	م	ا	م	و	ن
ح	ر	م	م	ن	ق	م

امام رضا علیه السلام فرمود:

«هرکس به زیارت من بیاید (و نیکوکار باشد) در بهشت همنشین من است.»

ایستگاه فکر

صفحه ۶۲ کتاب درسی

از کسی به جز خدای بزرگ نترسیم.

اگر خطایی نکرده ایم شجاع باشیم و حرف خود را بیان کنیم.

بگرد و پیدا کن

صفحه ۶۲ کتاب درسی

متن زیر را بخوانید.

پیش محمد است و نهمین امام ماست. یکی از لقب‌های ایشان «**جواد**»، به معنای **سخاوتمند** و بخشنده است و لقب دیگرشان «**تقی**» به معنای پاک است؛ در **مدینه** به دنیا آمد. در هشت سالگی به امامت مسلمانان رسید. با آنکه کودک بود، اما دانش فراوانی داشت؛ پاسخ هر سؤالی را که می‌پرسیدند، می‌دانست. بزرگ‌ترین دانشمندان آن همه علم و دانش امام شگفت‌زده شده بودند. حاکم ستمگر عباسی، که از رابطه‌ی مردم با امام بی‌م داشت، امام جواد علیه‌السلام را به اجبار از مدینه به **بغداد** آورد؛ اما امام از راهنمایی مردم و **مبارزه** با ظلم دست برنداشت. ایشان در سن ۲۵ سالگی به شهادت رسید و در شهر کاظمین، کنار پدر بزرگش، امام موسی **کاظم** علیه‌السلام، به خاک سپرده شد.

کلماتی را که در متن قرمز شده است، در جدول پیدا کنید و دور آن‌ها خط بکشید؛ سپس حروف باقی‌مانده را به ترتیب کنار هم قرار دهید و سخن امام را کامل کنید.

ش	و	خ	د	ا	و	ج
خ	د	ا	د	غ	ب	ا
ا	ه	ن	ی	د	م	ل
ت	ش	ه	ی	م	ی	ق
د	و	م	ظ	ا	ک	ش
۲۵	ه	ز	ر	ا	ب	م

امام محمدتقی علیه‌السلام فرمود:

«هنشینی با خوبان موجب خوش اخلاقی می‌شود.»

لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ

نیکوکار کسی است که از آنچه دوست دارد به نیازمندان می‌بخشد.

سوره‌ی آل عمران، آیه‌ی ۹۲

آیه‌ای را که خواندیم با کدام یک از لقب‌های امام نهم، ارتباط دارد؟ «جواد» به معنای سخاوتمند و بخشنده

اگر شما مانند امام نهم بخشنده باشید، چه رفتارهایی می‌کنید؟

نسبت به اعضای خانواده مهربان هستیم و به یکدیگر در کارها کمک می‌کنیم.

در برخورد با همسایگان اگر چیزی لازم داشته باشند در اختیار آنان قرار می‌دهیم.

به دوستان در درس‌ها و انجام کارها کمک می‌کنیم.

نسبت به خویشاوندان مهربان هستیم و اگر در بین آن‌ها فرد نیازمندی بود به او کمک می‌کنیم.

برایم بگو

صفحه ۶۶ کتاب درسی

در این درس، «روشن‌ترین شب» نام گرفته است؟ چون حضرت محمد (ص) در شب بعثت به پیامبری برگزیده شد تا با نور قرآن، دنیا را روشن کند.

بررسی کنید

صفحه ۶۷ کتاب درسی

در شب بعثت، خدا نعمتی بزرگ به مردم هدیه کرد. هدیه‌ای که ما مسلمانان هر روز در اذان و اقامه‌ی نماز به آن شهادت می‌دهیم و می‌گوییم:

أشهد أن محمداً رسول الله

بگرد و پیدا کن

صفحه ۶۷ کتاب درسی

با این کلمه‌ها، ترکیب‌های مناسب را درست کنید و ارتباط آنها را با درس بگویید.

روزگار تلخ: به جای خدای یکتا، بت‌ها را می‌پرستیدند

تلخ

فرشته‌ی

غار حرا: مکانی که محمد (ص) هر روز برای راز و نیاز با خدا به آنجا می‌رفت.

دلسوز

روزگار

فرشته‌ی وحی: جبرئیل است که اولین پیام خدا را برای حضرت محمد (ص) آورد.

وحی

راهنمای

راهنمای دلسوز: خدای مهربان دوست نداشت مردم در نادانی و گمراهی زندگی کنند. به همین دلیل راهنمایی دانا و دلسوز را برای هدایت مردم فرستاد.

حرا

غار

برایم بگو

صفحه ۷۴ کتاب درسی

رفار ابوتر، نشانه‌ی چه بود؟ دوستی صمیمانه و خالصانه و ایثار و از خودگذشتگی

بررسی کنید

صفحه ۷۵ کتاب درسی

پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله می‌فرماید: «مؤمن آینه‌ی مؤمن است».

به نظر شما آینه چه ویژگی‌هایی دارد که انسان‌های خوب و مؤمن در ارتباط دوستانه با یکدیگر، باید مثل آینه باشند؟

دوست مؤمن

آینه

- ۱- عیب ما را فقط به خودمان می‌گوید.
- ۲- پشت سر ما عیب‌جویی نمی‌کند.
- ۳- عیب ما را به آرامی به خودمان می‌گوید.
- ۴- عیب ما را بزرگ و کوچک نمی‌کند.
- ۵- با ما یک‌رنگ و صادق است.

- ۱- آینه عیب ما را فقط به ما نشان می‌دهد.
- ۲- پشت سر، عیب ما را نشان نمی‌دهد.
- ۳- عیب ما را آرام و بی‌صدا می‌گوید و داد نمی‌زند.
- ۴- عیب ما را به همان اندازه که هست نشان می‌دهد.
- ۵- ما را همانگونه که هستیم نشان می‌دهد.

ایستگاه فکر

صفحه ۷۶ و ۷۷ کتاب درسی

دوستان شما چه ویژگی‌های خوبی دارند؟ چهار ویژگی خوب دوستان را بنویس.

راستگو

باگذشت

دلسوز

مهربان

آیا می‌دانی تمام این ویژگی‌هایی که برای دوستانت نوشتی، ویژگی‌های خودت هم هستند؟! شاید بگویی من که بعضی از این ویژگی‌ها را ندارم! اما دیر یا زود شما هم دارای این ویژگی‌ها خواهی شد؛ می‌دانی چرا؟ چون در کنار دوستانی هستم که این ویژگی‌ها را دارند.

برای پاسخ دادن به این سؤال، درباره‌ی این شعر با دوستان خود گفت‌وگو کن و معنای آن را در چند جمله بنویس.

تو اول بگو با کیان زستی   پس آنکه بگویم که تو کیستی

تو در ابتدا بگو با چه کسانی زندگی و معاشرت کردی (نشست و برخاست کردی) تا من بگویم که تو چگونه انسانی هستی.
این بیت به تأثیر زیاد دوست بر روی رفتار و اخلاق انسان اشاره می‌کند.

صفحه ۷۷ کتاب درسی

تدبیر کنیم

لَيْتَنِي لَمْ آتَخِذْ فُلَانًا خَلِيلًا

(فرد گناهکار در روز قیامت می‌گوید) ای کاش فلانی را به عنوان دوست انتخاب نکرده بودم.

سوره‌ی فرقان، آیه‌ی ۲۸

این آیه را بخوانید و درباره‌ی پیام آن با دوستانتان گفت‌وگو کنید. انتخاب دوست بر اخلاق و رفتار انسان تأثیر خواهد داشت و اگر دوست انسان فرد شایسته‌ای نباشد، ممکن است او را به گناه و خطا تشویق کند.

صفحه ۷۷ کتاب درسی

با خانواده

پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله می‌فرماید: «دوست خوب نعمت است».

با اعضای خانواده‌ی خود گفت‌وگو کنید؛ چرا پیامبر اسلام، دوست خوب را نعمت معرفی کرده است؟ چون می‌تواند در غم و شادی ما شریک باشد و در حل مشکلات، ما را با هم‌فکری و مشورت خود، یاری نماید.

صورت مهدی عَجَلُ اللهُ فَرَجَهُ با خود چه هدیه‌هایی می‌آورد؟

عدالت

دوستی

دانش

صلح

آرامش

یکی از این هدیه‌ها، چطور باعث خوشحالی همه‌ی مردم جهان می‌شود؟ بعد از ظهور امام زمان (عج) مردم با شرف در کنار هم زندگی می‌کنند و صلح و عدالت در جهان حکمفرما می‌شود. علم و دانش به بالاترین حد شرف می‌رسد. دوستی و محبت بین مردم زیاد می‌شود و کسی دیگران را آزار و اذیت نمی‌کند.

مردم با یکدیگر در صلح و آرامش زندگی می‌کنند.

دنیا پر از شادی و عدالت می‌شود.

بدی‌ها از بین می‌روند و دیگر کسی به کسی بدی نمی‌کند.

وقتی امام زمان عَجَلُ اللهُ فَرَجَهُ ظهور کند....

خداوند در قرآن به انسان‌ها وعده داده است:

جَاءَ الْحَقُّ وَ زَهَقَ الْبَاطِلُ إِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ زَهُوقًا

حق می‌آید و باطل نابود می‌شود؛ بدون تردید، باطل نابودشدنی است.

سوره‌ی اسراء، آیه‌ی ۸۱

به نظر شما میان درس و مفهوم این آیه چه ارتباطی وجود دارد؟

وقتی مهدی موعود (عج) ظهور می‌کند با خود حق و عدالت را می‌آورد و تمام ظلم ستم و باطل از بین می‌رود و همه‌ی مردم در صلح و آرامش و با مهربانی کنار یکدیگر زندگی می‌کنند. خداوند نیز در این آیه فرموده‌اند که این وعده حتماً اتفاق می‌افتد.

گفت‌وگو کنید

صفحه ۸۶ کتاب درسی

توجه به داستان «خاله نرگس»، درباره‌ی موضوع‌های زیر با دوستانتان گفت‌وگو کنید.

- بهترین روز برای دیدار با خویشاوندان: روز جمعه

- یک پیشنهاد برای اینکه بتوانیم به دیدار همه‌ی آشنایان برویم. برنامه‌ریزی کردن و به نوبت به خانه‌ی آنها رفتن.

- کارهای پسندیده‌ای که در دیدار با خویشاوندان می‌توانیم انجام دهیم. احوال‌پرسی، عیادت، کمک کردن و برطرف کردن مشکلات، استفاده از تجربه‌ی دیگران

صفحه ۸۶ کتاب درسی

کامل کنید

خویشاوندان دین ما به دیدار خویشاوندان (صله‌ی رحم) بسیار سفارش کرده‌اند. در اینجا برخی از سخنان آنها را بخوانیم. کلمات جا افتاده را از گلدان‌ها پیدا کنید و در جای خالی بنویسید.

خلایقند کسانی را که به دیدن خویشاوندان خود می‌روند و از حال آن‌ها جويا می‌شوند، دوست دارد و اخلاق
بها را نیکو می‌کند.

وقتی به دیدار خویشاوندان می‌رویم، دل‌های ما به هم نزدیک و قهرها به دوستی تبدیل می‌شود.

صله‌ی رحم، انسان را شاداب می‌کند و به او آرامش می‌دهد.

رفت و آمد با خویشاوندان موجب زیاد شدن عمر و سلامتی جسم می‌شود.

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله می فرماید:

«یکی از بهترین کارها، دیدار خویشاوندان است. هر کس به دیدار خویشاوندان برود، خدا به او پاداش زیادی می دهد.»

به نظر شما دیدار خویشاوندان، چه فایده هایی دارد؟

- ۱- اخلاق انسان را خوب و نیکو می کند.
- ۲- انسان را شاداب می کند و به او آرامش می دهد.
- ۳- باعث زیاد شدن عمر و سلامتی جسم می شود.
- ۴- دل ها را به هم نزدیک می کند و قهرها تبدیل به دوستی می شوند.

صفحه ۹۰ کتاب درسی

برایم بگو

فانوید چه نعمت‌هایی به حضرت خدیجه بخشیده بود؟ همسری خوب و مهربان، فرزندش فاطمه، ثروت زیاد
 نظر شما بهترین این نعمت‌ها کدام بود؟ فرزندش فاطمه (س)

صفحه ۹۰ کتاب درسی

کامل کنید

اینها را در خانه‌ها بنویسید. سپس حروف را به ترتیب اعداد بخوانید تا سخن پیامبر کامل شود.

حضرت خدیجه، اولین زن مسلمان است. (۶-۱۴)

برخلاف بیشتر مردم مکه، که بت پرست بودند، حضرت خدیجه خدای یکتا را می پرستید. (۷-۸-۵-۱۶)

حضرت خدیجه با صبر و استقامت در کنار پیامبر همه‌ی سختی‌ها را تحمل کرد. (۱۵-۱۷-۴)

حضرت خدیجه، نسبت به پیامبر بسیار مهربان و فداکار بود و هرگز از یاری پیامبر دست برنداشت.

(۱۱-۱۲-۱-۱۳-۱۹)

پیامبر اسلام می فرماید: «به خدا قسم، پروردگار بهتر از خدیجه رانصیب من نکرد. وقتی همه به من

کفر می ورزیدند، او به من ایمان آورد و با ثروت خود به کمکم شتافت.»

صفحه ۹۱ کتاب درسی

ایستگاه فکر

حضرت خدیجه سلام الله علیها چه ویژگی‌هایی داشت که پیامبر او را آن قدر دوست داشت؟

حمایت مالی وقتی که پیامبر و یارانش در رنج و سختی زندگی می‌کردند.

مادر شایسته‌ی فداکاری بود که دخترش فاطمه را با وجود رنج و سختی زیاد، بزرگ کرد.

صبور، مهربان و فداکار بود و تمام ثروتش را در راه اسلام خرج کرد.

بهترین یار و یاور پیامبر بود وقتی که یاران پیامبر اندک بودند.

صفحه ۹۱ کتاب درسی

بگرد و پیدا کن

در این جدول، کلمه‌هایی قرار داده شده است. از بین آنها چهار کلمه را انتخاب کنید و بگویید ارتباط آن با داستان «اولین بانوی مسلمان» چیست.

ن	و	ر	و	ن	ح	پ	م
ف	ا	ا	ی	ر	ک	ی	ک
د	م	س	ا	ا	ع	ا	ه
ا	س	ل	ب	ی	ب	م	ت
ک	ف	ا	ط	م	ه	ب	د
ا	م	م	ا	ا	ژ	ر	ا
ر	ز	ا	م	ن	ل	ن	ب
ی	ن	ا	ت	س	ب	ر	ع

فداکار: حضرت خدیجه بانوی فداکاری بود که تمام ثروتش را در راه اسلام خرج کرد.

فاطمه: خداوند به پیامبر و خدیجه دختری هدیه کرد که نام او را فاطمه گذاشتند.

پیامبر: برای راز و نیاز به غار حرا در کوه نور می‌رفت و حضرت خدیجه نیز گاهی با او بود.

کعبه: وقتی پیامبر خدا در کنار کعبه نماز می‌خواند، حضرت علی و حضرت خدیجه پشت سرش می‌ایستادند.

براييم بگو

صفحه ۹۴ کتاب درسي

از کار خلبان قهرمان، شهيد عباس بابايي چه آموختيد؟ بايد به كسانی كه ناتوان هستند، كمك كنيم و منتظر نباشيم آنها از ما كمك بخواهند.

بررسی کنید

صفحه ۹۴ کتاب درسي

يا براي كمك به ديگران هميشه بايد منتظر باشيم تا آنها از ما كمك بخواهند؟ خير

پنجم پايش شكسته است و با عصا به مدرسه مي آيد. هفته ي گذشته دوستم نتوانست به مدرسه بياید. من
من كيف و وسايل او را براي به مدرسه مي آورم. امروز درس هاي هفته ي گذشته را براي او توضيح دادم.

دوستم امروز لقمه اش را در خانه جا گذاشته است. من نصف لقمه ي خود را به او دادم.

صفحه ۹۵ کتاب درسی

به کار بیندیم

این قصه را بخوانید؛ سپس عبارت پایان آن را کامل کنید.

نرم نرمک باران می بارید.

کیفم روی دوشم بود و به سوی مدرسه می رفتم. دست هایم یخ کرده بودند.

باران، کم کم شدید شد و من بدون چتر تند تند از کوچه ها می گذشتم.

قطره های باران به صورتم می خورد و بیشتر سردم می شد.

ناگهان احساس کردم حتی یک قطره باران هم به صورتم نمی خورد. فکر کردم باران قطع شده اما وقتی دقت

کردم، دیدم خانمی چتر خود را بالای سرم گرفته است.

صورت مهربانی داشت. به او سلام دادم و او هم با لبخند جوابم را داد.

خانم مهربان تا در مدرسه همراه من آمد و بعد با من خداحافظی کرد و برگشت.

با اینکه مسیرش با من یکی نبود اما برای کمک کردن به من تا جلوی در مدرسه آمده بود. چه خانم مهربانی!

وقتی مهربانی آن خانم را دیدم، با خودم تصمیم گرفتم همیشه مثل او مهربان باشم و به دیگران کمک کنم.

صفحه ۹۶ و ۹۷ کتاب درسی

ایستگاه فکر

داستان زیر را بخوانید و جمله ی آخر آن را کامل کنید.

زمستان آن سال هوا خیلی سرد بود.

همه ی بچه ها با لباس های گرم و پشمی به مدرسه می آمدند.

پدر علی برای او یک بارانی گرم خریده بود، تا در این هوای سرد زمستانی بپوشد.

یک روز مادر علی متوجه شد که علی بارانی اش را نمی پوشد و با همان لباس های همیشگی به مدرسه می رود!

وقتی علی از مدرسه برگشت، از او پرسید: علی جان! چرا بارانی ات را نمی پوشی؟!

علی سرش را پایین انداخت و گفت: «من هر روز با همکلاسی‌ام به مدرسه می‌روم. او بارانی ندارد و سردش می‌شود، من هم نمی‌پوشم تا مانند او باشم و او ناراحت نشود.»

پدر لیکندی زد و فردای آن روز یک بارانی گرم دیگر خرید و به بهانه‌ای آن را به دوست علی هدیه کرد. آن پس علی بارانی‌اش را می‌پوشید و خوشحال و خندان با دوستش به مدرسه می‌رفت.

برایم بگو

صفحه ۹۷ کتاب درسی

آدم‌های موفق و بزرگ مانند سردار شهید علی صیاد شیرازی، در کودکی هم افراد بزرگ و مهربانی بودند و به دیگران کمک می‌کردند.

تدبیر کنیم

صفحه ۹۷ کتاب درسی

أَحْسِنْ كَمَا أَحْسَنَ اللَّهُ إِلَيْكَ

به دیگران نیکی کن؛ آن چنان که خدا به تو نیکی کرده است.

سوره قصص، آیه ۷۷

پس این آیه و داستان‌هایی که خواندید، چه ارتباطی وجود دارد؟
شما طوری که خداوند مهربان است و به بندگان خود کمک می‌کند، بندگان او نیز باید به دیگران کمک کنند
و فکر افراد ناتوان و نیازمند باشند.

صفحه ۱۰۰ کتاب درسی

برایم بگو

✿ حمید به چه چیزی فکر می کرد و چه تصمیمی گرفت؟

به این فکر می کرد که چون دوچرخه نزد او امانت است، باید به موقع آن را به صاحبش برگرداند و تصمیم گرفت دوچرخه را تمیز کند و او را به احسان برگرداند.

صفحه ۱۰۰ و ۱۰۱ کتاب درسی

تذکر کنیم

إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا الْأَمَانَاتِ إِلَىٰ أَهْلِهَا

خدا فرمان می دهد که امانت ها را به صاحبانش بازگردانید.

سوره نساء، آیه ۵۸

با توجه به داستان درس، به نظر شما چگونه می توانیم به این آیه عمل کنیم؟

امانت دیگران را به موقع به صاحبش برگردانیم.

در حفظ و نگهداری از امانت دیگران کوشا باشیم.

امانت دیگران را بدون اجازه ی صاحبش به کسی ندهیم.

فکر می کنید، کدامیک از این بچه ها، امانت دار خوبی بوده است؟

مریم؛ چون در حفظ و نگهداری امانت، تلاش کرده است.

● وحید پاک کنی را که در مدرسه از دوستش به امانت گرفته بود به خواهر کوچکش داد تا از آن استفاده کند.

● ستاره در کتابی که از دوستش به امانت گرفته بود برای یادگاری چند گل کشید و جمله ای زیبا نوشت.

سینا و سعید، اسمشان را روی نیمکت مدرسه نوشته‌اند تا یادگاری بماند.

مریم طرف نذری همسایه را فوراً شست؛ در گوشه‌ای از آشپزخانه گذاشت تا در اولین فرصت، آن را به همسایه بازگرداند.

لیلا می‌خواست کتابی را که برای یک هفته از کتابخانه امانت گرفته بود، بازگرداند؛ اما آن قدر سرگرم کارهای دیگر شد که این کار را فراموش کرد.

صفحه ۱۰۱ کتاب درسی

ایستگاه فکر

اگر به امانت دیگران ضرر برسانیم، باید چه کار کنیم؟ باید خسارت آن را بپردازیم.

صفحه ۱۰۱ کتاب درسی

گفت و گو کنید

بن ضرب‌المثل یک کلاغ و چهل کلاغ با موضوع «امانت داری» چه ارتباطی وجود دارد؟

فنی کسی حرفی به ما می‌زند، آن حرف نزد ما امانت است و هنگام بازگو کردن آن، نباید به آن چیزی اضافه کنیم یا چیزی از آن کم کنیم.

صفحه ۱۰۵ کتاب درسی

برایم بگو

بهترین راه تشکر از معلم چیست؟ احترام گذاشتن به او

صفحه ۱۰۵ کتاب درسی

کامل کنید

جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید.

بلند

احترام

بزرگ

پاسخ

سکوت

محبت

قوی

امام سجاد علیه السلام:

«حق معلم بر تو این است که او را بزرگ بشماری و به او احترام بگذاری.»

امام علی بن الحسین علیه السلام:

«حق معلم بر تو (شاگرد) این است که زمانی که یکی از شاگردان از او سؤال می کند، تو پاسخ ندهی.»

امام زین العابدین علیه السلام:

«شاگرد نباید صدایش را در برابر معلم بلند کند.»

امام چهارم علیه السلام:

«وقتی معلم صحبت می کند، سکوت کنید و خوب به حرفهایش گوش کنید.»

صفحه ۱۰۶ کتاب درسی

تدبر کنیم

و يُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ

(خدا پیامبری از خودشان برانگیخت) تا آنها را تربیت کند و به آنها قرآن و دانش بیاموزد.

سوره آل عمران، آیه ۱۶۴

سخن از امام خمینی (ره) را بخوانید.

معلمی، شغل انبیاء است.

معلمها چه کاری انجام می‌دهند؟ دانش‌آموزان را تربیت می‌کنند و به آنان دانش و اخلاق می‌آموزند.

تربیت‌آمیزان چیست؟ تربیت انسان‌ها و آموزش قرآن و دانش به آن‌ها

به شایستگی میان کار آن‌ها وجود دارد؟ هر دو برای تربیت دیگران تلاش می‌کنند. هر دو به دیگران دانش و

مفق می‌آموزند.

صفحه ۱۱۱ کتاب درسی

برایم بگو

منظور معلم از دوربین های دقیق تر و حساس تر چه بود؟ منظور معلم این بود که خداوند بزرگ در همه جا حضور دارد و فرشتگان خداوند بسیار با دقت تمام کارهای خوب و بد ما را به فرمان خداوند زیر نظر دارند و همه را می بینند و ثبت می کنند.

صفحه ۱۱۲ کتاب درسی

بررسی کنید

آیا دوربین های باغ همه ی اتفاقات را می توانند ثبت کنند؟ فرشتگان خدا چگونه؟ این دو را با یکدیگر مقایسه کنید.

دوربین ها در باغ	فرشتگان خدا
حافظه ی محدودی برای فیلم برداری دارند.	تمام اتفاقات را در همه جا می توانند ثبت کنند.
حافظه ی زیادی برای فیلم برداری دارند.	حافظه ی زیادی برای فیلم برداری دارند.

صفحه ۱۱۲ کتاب درسی

تدبر کنیم

أَلَمْ يَعْلَم بِأَنَّ اللَّهَ يَرِي

آیا انسان نمی داند که خدا او را می بیند؟!

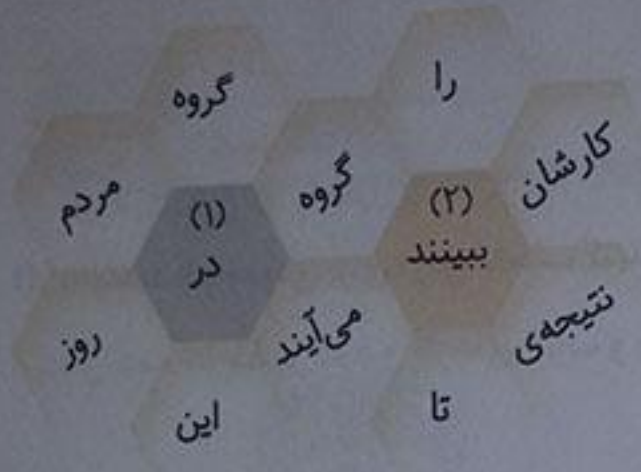
سوره ی علق، آیه ی ۱۴

حالا که خدای بزرگ همه ی کارهای من را می بیند، پس با خود تصمیم می گیرم که کارهای خوب انجام دهم و مراقب باشم که کارهای بد انجام ندهم تا در نزد خداوند شرمنده نباشم.

کامل کنید

صفحه ۱۱۲ کتاب درسی

کامل کردن ترجمه‌ی آیه‌ی ۶ سوره‌ی زلزال،
خطه‌ی سبز (۱) شروع کنید و به خانه‌ی قرمز (۲)

در این روز مردم گروه گروه می‌آیند تا نتیجه‌ی کارشان را ببینند تا هرکس ذره‌ای کار خوب انجام داده است، نتیجه‌ی آن را ببیند و هر کس ذره‌ای کار زشت انجام داده است، نتیجه‌ی آن را ببیند.

سوره‌ی زلزال، آیات ۸-۶

صفحه ۱۱۳ کتاب درسی

بین و بگو

این تصویر چه کارهای خوب و بدی را نشان می‌دهد؟

بستن شیر آب (خوب)

پاک کردن نوشته روی دیوار (خوب)

بسته کردن زباله (خوب)

میان آیاتی که خواندید و این تصویر چه ارتباطی هست؟ تمام کارهای خوب و بد ما هر چند کوچک باشند به وسیله‌ی فرشتگان خداوند ثبت می‌شوند.

صفحه ۱۱۳ کتاب درسی

ایستگاه فکر

اگر بخواهید نام جدیدی برای درس انتخاب کنید، چه نامی را پیشنهاد می‌کنید؟ چرا؟ نگاه پنهان؛ چون خداوند مهربان همه جا حضور دارد و کارهای خوب و بد ما را می‌بیند.

بر یک از این چهره‌ها نشان‌دهنده‌ی چه احساسی است؟ با توجه به آنها، ترجمه‌ی آیات را کامل کنید.
بر قیامت روزی است که:

وُجوهٌ یومئذٍ باسِرَةٌ

سوره‌ی قیامت، آیه‌ی ۲۴

وُجوهٌ یومئذٍ ناضِرَةٌ

سوره‌ی قیامت، آیه‌ی ۲۲

برخی چهره‌ها، غمگین هستند.

برخی چهره‌ها، شاد هستند.

بناظر شما هر کدام از آنها چه کارهایی در دنیا انجام داده‌اند؟

آن‌هایی که کارهای خوب انجام داده‌اند و از دستورات خداوند اطاعت کرده‌اند، شاد هستند.
آن‌هایی که کارهای زشت و ناپسند انجام داده‌اند و از دستورات خداوند اطاعت نکرده‌اند، غمگین و ناراحت هستند.